

CESTA CÍSAŘOVNY ELIŠKY

Obec Karlík

4

Místo, kde se nyní nacházíte

Podoba kostela před rokem 1889

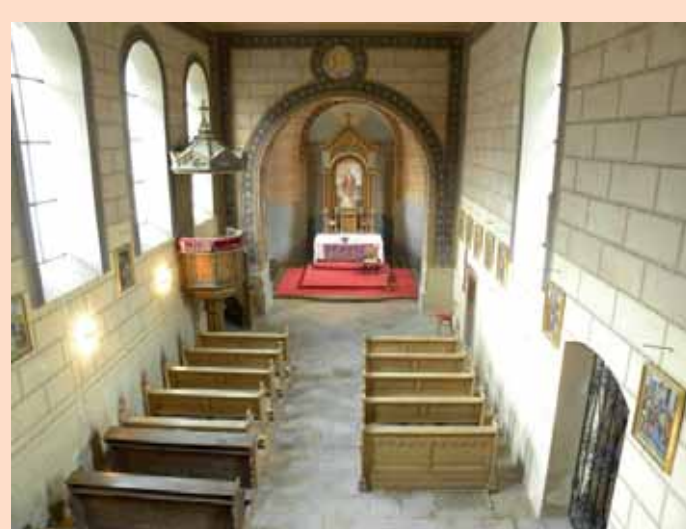
Nacházíte se na historicky nejstarším místě této oblasti. Několik nálezů v okolí karlického hřbitova a jeho okolí, které jsou uloženy v depozitáři dobřichovické školy, svědčí osídlení tohoto místa v době kamenné. Jsou to především: zlomek provrtané sekyrky, kostěná jehla a různé nádoby a střepy z doby asi 2 000 let před Kristem. Častější jsou pak nálezy z doby bronzové. Její první období, kultu-

ra únětická (asi 1300–800 let př. n. l.), je zde zastoupena nálezy únětických hrobů. Nálezy z druhého období doby bronzové, z kultury lužické a mladší kultury knovízské, jsou pak zastoupeny hlavně nálezy z okolí dnešních Dobřichovic. Několik lužických hrobů bylo nalezeno i v okolí Hlásné Třebaně, ale pro Karlík jsou nejdůležitější nálezy asi třiceti lužických hrobů v tzv. „Pískovnách“ mezi

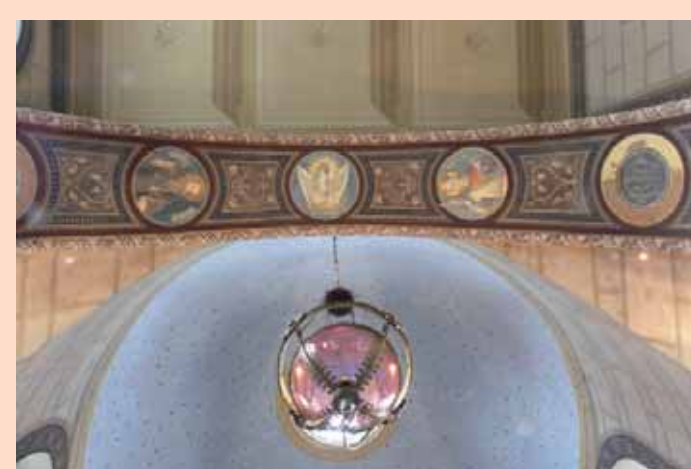

Lety a Karlíkem. Ze starší doby římské pochází nálezy tří železných klíčů na bronzovém řetízku. První zprávy o Karlíku jsou z pověstí. Ty praví, že se v těchto místech před staletími usadil rod Dobřichův, podle něhož byla osada zprvu zvaná „Dobřichovo“.

Sídlem Dobřichovým byl hrádek na ostrohu nad dnešním Karlíkem, později s kaplí, a také tvrz u Mže (Berounky), která střežila brod přes řeku. Za času Boleslava II. přijal také rod Dobřichův křesťanství a v Karlíku byla zbudována románská rotunda zasvěcená sv. Martinovi. Rotunda nyní tvoří presbytář kostela sv. Prokopa a sv. Martina. Původ této rotundy kladou znalci na počátek 12. století, kolem rotundy vznikl křesťanský hřbitov. Karlík spolu s Dobřichovicemi a Řevnicemi patřil dlouhá staletí k majetku jediného českého řádu, rytířského řádu Křížovníků s červenou hvězdou, který si v Římě vyžádala a nakonec založila Přemyslovna sv. Anežka Česká. Velmistři a generálové řádu zde úspěšně hospodařili a trávili také chvíle odpočinku. Hybnou silou byl od konce 19. století v Karlíku místní Sbor dobrovolných hasičů, který se sta-

Detail stropní výzdoby
fota: Tomáš Kudrna

- 1 Úvodní zastavení
- 2 Město Dobřichovice
- 3 Dobřichovické sochořadí
- 4 Obec Karlík
- 5 Hrádek Karlík
- 6 Přírodní rezervace Karlické údolí
- 7 Obec Mořinka
- 8 Haknovec a Haknová

ral o kulturní i společenský život. Dobrovolní hasiči a jejich organizace byli také základem hnutí za vytvoření samostatné obce Karlík, což se po petiční akci v roce 1991 také podařilo.

Z historie hrádku Karlík

Pro cykloturistiku je velmi vděčné Karlické údolí. Má minimální provoz i spád, ale během 7 km jízdy údolím vystoupáte až do obce Mořina, odkud lze pokračovat na Ameriku (opuštěné vápencové lomy), do Bubovic a do středu Českého krasu. Při vjezdu do Karlíka obdivujeme původní románskou rotundu, nejstarší stavbu v širokém okolí. K ní byl teprve roku 1889 přistavěn barokní kostel sv. Martina a Prokopa. Při pravé straně silnice je starý diabasový lom, ve kterém se lámal černý kámen, který je možno vidět na mnoha stavbách v okolí.

Asi 500 m po návratu na asfaltovou silnici je možno pěšky vystoupat prudkým svahem na bývalý hrádek Karlík, který však dnes tvoří již jen několik rozpadlých zdí. Proslavil jej zejména J. Vrchlický, protože podle jeho divadelní hry „Noc na Karlštejně“ nesměly na tomto královském hradě nocovat ženy. Ty měly přespávat právě zde na Karlíku. Pravda však byla zcela jiná. Hrad Karlík tvořil jeden z opěrných bodů mezi Prahou a Karlštejnem a ženy na Karlštejně samozřejmě přespávaly. Cesta nabízí krásné pohledy na skály vysoko nad silnicí. V údolí je několik chatových osad, které pamatují tramping v meziválečném období. První osada se nazývá „Studená“, téměř pod zbytky hrádku Karlík, následuje osada Tornado a osada SOKU (Spojené osady karlického údolí). Poslední větší osadou je Spálený mlýn.

fota: Roman Vápeník